

SMĚRNICE

CAA-SLP-033-n-14

postupy pro udělení / změnu schválení pro
procedures for granting / change of prior approval for

**PROVOZ VE VZDUŠNÉM PROSTORU SE SNÍŽENÝMI MINIMY
VERTIKÁLNÍHO ROZSTUPU (RVSM)
(v souladu s nařízením (EU) č. 965/2012, Částí SPA, Hlava D)**

***OPERATIONS IN AIRSPACE WITH REDUCED VERTICAL SEPARATION MINIMA
(RVSM)
(according to PART- SPA, Subpart D)***

Změna číslo:	Vydáno:		Zpracoval:
	Pod č.j.:	Dne:	
0	311-14/OLD	01.05.2014	Ing. Ivan Šubín
3	111-17/OLD	28.02.2017	Ing. Čejda / Komenda

Schválil:

Ing. Pavel Matoušek

.....
ředitel SL

Seznam změn

Změna číslo: n=	Datum účinnosti	Změnil	
		Datum	Příjmení/podpis
0	01.05.2014		
1	31.05.2016	31.05.2016	Čejda
2	01.11.2016	18.10.2016	Čejda
3	01.03.2017	28.02.2017	Čejda

Seznam platných stran

Strana číslo	Změna číslo	Strana číslo	Změna číslo
1	3	PŘÍLOHA 1	1
2	3		
3	3		
4	3		
5	3		
6	3		
7	3		
8	3		

OBSAH

Ustanovení	Název	Strana
	SEZNAM ZMĚN	2
	SEZNAM PLATNÝCH STRAN	2
	OBSAH A POUŽITELNOST SMĚRNICE	3
1.	Všeobecná ustanovení	4
2.	Podání žádosti o udělení schválení/změnu pro provoz v RVSM	4
2.1	Základní pokyny pro podání žádosti	4
2.2	Požadavky na průkazní dokumentaci formou	5
2.2.1	Prokázání letové způsobilosti letadla pro provoz RVSM	5
2.2.2	Seznam minimálního vybavení (MEL)	6
2.2.3	Standardní provozní postupy	6
2.2.4	Výcvik posádek	7
2.3	Monitorování přesnosti dodržování přidělené letové hladiny	7
3.	Závěrečná ustanovení	8
PŘÍLOHA 1	Žádost o udělení / změnu specifického schválení	

AKTUÁLNOST SMĚRNICE CAA-SLP-033-n-14

Za kontrolu aktuálnosti směrnice a jejích příloh odpovídá ředitel odboru OLD ÚCL. Ověřování aktuálnosti je prováděno minimálně 1x za dva roky.

POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SLP-033-n-14

Tato Směrnice je použitelná pro:

- (a) Pro žadatele obchodní letecké dopravy (CAT), neobchodního provozu se složitými a jinými než složitými letadly (NCC a NCO) a zvláštního/speciálního provozu (SPO, kteří žádají o schválení / změnu specifického druhu provozu RVSM.
- (b) Tato Směrnice je rovněž nedílnou součástí Příručky inspektora ÚCL ČR pro výkon funkce dozoru nad bezpečností leteckého provozu.

(1) Všeobecná ustanovení

- (a) Letadlo musí být provozováno ve stanoveném vzdušném prostoru, v němž se uplatňuje snížené minimum vertikálního rozstupu 300 m (1 000 ft) mezi letovou hladinou (FL) 290 a FL 410 včetně (Reduced Vertical Separation Minima – RVSM), pouze tehdy, pokud ÚCL ČR udělil provozovatelům obchodní letecké dopravy (CAT), neobchodního provozu se složitými letouny (NCC), neobchodního provozu s jinými než složitými letouny (NCO) a zvláštního/speciálního provozu (SPO) k provádění tohoto provozu schválení.
- (b) Pro získání provozního schválení RVSM musí žadatel/provozovatel prokázat ÚCL ČR:
- Letovou způsobilost letounu pro provoz RVSM, včetně seznamu minimálního vybavení (MEL)
  - Stanovené standardní provozní postupy
  - Výcvikový program pro letovou posádku zapojenou do provozu RVSM
  - Postupy pro monitorování a hlášení chyb v přesnosti udržování přidělené výšky
- (c) Letouny s MCTOM větším jak 5 700 kg nebo s MOPSC větším jak 19 musí být vybaveny systémem ACAS II verze 7.1

(2) Podání žádosti o udělení schválení / změnu pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM

2.1 Základní pokyny pro podání žádosti o udělení schválení / změny schválení RVSM

- (a) Udělení schválení/změny schválení musí předcházet podání samostatné žádosti oprávněnou osobou provozovatele/žadatele na předepsaném formuláři, který je uveden v [Příloze 1](#) k této směrnici.

Žádost o udělení schválení pro provoz RVSM se skládá ze třech částí“

- Část 1/3 – základní formulář žádosti
- Část 2/3 – označená jako ÚCL-ST
- Část 3/3 – označená jako ÚCL-SL

Všechny tři části musí být řádně vyplněny s pomocí vysvětlivek, uvedených na konci této žádosti. K žádosti musí být připojena veškerá průkazní dokumentace formou příloh v souladu s níže uvedeným ustanovením 2.2.

Pozn.: *Tabulka v Částech 2/3 a 3/3 žádosti je členěna na sloupce, kdy žadatel/provozovatel použije sloupce: Vyjádření žadatele, Příloha k žádosti se dokládá a Poznámka. Sloupec Poznámka který je společný i pro potřeby ÚCL. Poslední sloupec Kontrola ÚCL slouží výlučně pro potřeby ÚCL. Ve sloupci Příloha k žádosti se dokládá je uveden požadavek na doložení příslušné přílohy k žádosti. Pokud je ve formuláři uvedeno NE, přesto může být žadatel vyzván k dodatečnému doložení příslušné přílohy k žádosti. Příslušné přílohy k žádosti se dokládají formou tištěné nebo elektronické kopie.*

Při podání žádosti pro více letounů je zapotřebí Část 2/3 označenou jako ÚCL-ST vyhotovit pro každý letoun zvlášť a do záhlaví dané části napsat S/N letounu.

Ve sloupci Poznámka lze volnou formou komentovat dotčený bod nebo je zde možné uvést odkaz na související dokument. Takový dokument, pokud je pro vysvětlení daného bodu vhodný, se také přidává jako příloha žádosti.

- (b) Žádost na předepsaném formuláři (Příloha č. 1), včetně přiložené dokumentace k žádosti dle níže uvedeného ustanovení 2.2, zaslat na adresu:

Úřad pro civilní letectví ČR
Letiště Ruzyně
160 08 Praha 6

- (c) Pokud provozovatel letounů v obchodní letecké dopravě (CAT) zavádí nový, doposud neprovozovaný typ/třidu/variantu letadla do provozu, postupuje v souladu se směrnicí CAA-SLP-043-n-14 (Žádost o změnu AOC/PS k AOC), ustanovení (c)(12)(B).

Provozovatelé složitých nebo jiných než složitých letounů v neobchodním provozu (NCC a NCO) a provozovatelé zvláštního/speciálního provozu (SPO) uvedou pouze ve formuláři žádosti (Příloha 1) druh provozu NCC, NCO nebo SPO.

- (d) Pokud provozovatel letounů v obchodní letecké dopravě (CAT) zavádí nový, ale již provozovaný typ/třidu/variantu letadla do provozu, postupuje rovněž v souladu se směrnicí CAA-SLP-043-n-14 (Žádost o změnu AOC/PS k AOC), avšak dle ustanovení (c)(13)(6).

Provozovatelé složitých nebo jiných než složitých letounů v neobchodním provozu (NCC a NCO) a provozovatelé zvláštního/speciálního provozu (SPO) uvedou pouze ve formuláři žádosti (Příloha 1) druh provozu NCC, NCO nebo SPO.

Pozn.: *V obou případech dle výše uvedených bodů (c) a (d) dokládá pouze způsobilost letadla pro provoz RVSM dle níže uvedeného ustanovení 2.2 písmeno (a). V žádosti o udělení schválení (Příloha č.1) vyplňuje žadatel pouze Části 1/3 a 2/3 označenou ÚCL-ST.*

2.2 Požadavky na průkazní dokumentaci formou příloh k žádosti o udělení /změnu schválení specifického provozu ve vzdušném prostoru RVSM.

2.2.1 Prokázání letové způsobilosti letadla pro provoz RVSM

V souladu s požadavkem SPA.RVSM.105(a) žadatel/provozovatel formou přílohy k žádosti doloží, že příslušné letadlo je způsobilé pro provoz RVSM, resp. splňuje požadavky na „RVSM Minimum Aircraft systém Performance Specification (MASPS)“. Forma přílohy může být kopie příslušné kapitoly nebo ustanovení letové příručky (AFM), nebo AFM doplňku, Service Bulletin, STC, TCDS apod. dle bodu (3), který je obsahem Části 2/3 žádosti (viz. výše uvedené ustanovení 2.1 (a)) o udělení/změnu schválení pro provoz RVSM.

2.2.2 Seznam minimálního vybavení (MEL)

Příslušné změny položek MEL, které se týkají provozu RVSM, dokládá provozovatel/žadatel v souladu se směrnicí CAA-SLP-044-n-14 – Postupy pro schválení MEL nebo schválení jeho změny.

Pozn.: *MEL se nevyžaduje v případě neobchodního provozu s jinými než složitými letadly (NCO) a pro neobchodní zvláštní/ speciální provoz (SPO) s jinými než složitými letadly.*

2.2.3 Standardní provozní postupy, včetně, dle použitelnosti, seznamu povinných úkonů (checklist) pro provoz RVSM

Provozní postupy ve formě návrhu textu do příslušných částí provozní příručky v podobě zamýšleného zařazení těchto provozních postupů do jednotlivých částí OM musí v následujícím pořadí obsahovat:

Pozn.: *Standardní provozní postupy mohou být obsahem provozní příručky (OM-A/B/C) nebo obsahem samostatného dokumentu s příslušným odkazem v provozní příručce na tento dokument. Pokud se provozní příručka nevyžaduje, provozní postupy budou obsahem samostatného dokumentu, který musí být na palubě letadla.*

- (a) Vybavení letadla pro provoz RVSM v souladu s následujícími požadavky/přijatelnými způsoby průkazu: :
  - **SPA.RVSM.110 – Požadavky na RVSM vybavení**
  - **AMC1 SPA.RVSM.110(a) – Dva nezávislé systémy měření nadmořské výšky**
- (b) Složení letové posádky a požadavky na zkušenosti
- (b) Definici RVSM
- (c) Postupy pro plánování letu, zpracované v souladu s následujícími přijatelnými způsoby průkazu:
  - **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (a)(1)(i-iv)**
- (d) Postupy před letem, zpracované v souladu s následujícími přijatelnými způsoby průkazu:
  - **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (b)(1)(i-iv)**
- (e) Postupy před vstupem do vzdušného prostoru RVSM, zpracované v souladu s následujícími přijatelnými způsoby průkazu:
  - **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (c)(1)(i-iv) a písmeno (2)**
- (f) Postupy za letu, zpracované v souladu s následujícími přijatelnými způsoby průkazu“
  - **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (d)(1)(i-ix) a písmeno (2)(i-iv)**, týkající se postupů pro nepředvídané okolnosti (contingency procedures)
- (g) Postupy po skončení letu, zpracované v souladu s následujícími přijatelnými způsoby průkazu:
  - **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (e)(1) a písmeno (2)(i-vii).**
- (i) Postupy hlášení a oznamování incidentů, zpracované v souladu s následujícím požadavkem ustanovení:
  - **SPA.RVSM.115 – Chyby v dodržování přidělené letové hladiny**
- (h) Zvláštní/specifické oblastní RVSM postupy (EUR/NAT), zpracované dle poradního materiálu GM1 SPA.RVSM.105(d)(9) v souladu s následujícími dokumenty:
  - **ICAO Document 7030/4** www.icao.int/EURNAT/ nabídky: EUR/NAT Documents / Doc 7030-EURand NAT SUPPs
  - **ICAO Doc. 009 - RVSM Implementation v 3** www.icao.int/EURNAT/ nabídky: EUR/NAT Documents / EUR Documents / 009-RVSM Implementation v3
  - **ICAO Doc 007 – NAT and Airspace Manual** www.icao.int/EURNAT/ nabídky: NAT Documents / NAT Doc 007

Pozn.: *Standardní provozní RVSM postupy musí rovněž obsahovat upozornění, že rychlost stoupání posledních 1000ft před dosažením přidělené FL nesmí být větší, jak 1000ft/min.*

2.2.4 Výcvik posádek

- (a) Osnovy výcvikových programů musí zahrnovat výše uvedené položky ustanovení 2.2.3 a další dodatečné položky v souladu s:

- **AMC2 SPA.RVSM.105 písmeno (f)(1)(i-vii)**

Pozn.1: Standardní ATC RVSM frazeologie lze nalézt např. v kapitole 9 výše uvedeného ICAO Doc 009
www.icao.int/EURNAT/ nabídky: EUR/NAT Documents / EUR Documents / 009-RVSM Implementation v3

Pozn.2: Výcvikové programy mohou být obsahem provozní příručky (OM-D) nebo obsahem samostatného dokumentu s příslušným odkazem v provozní příručce na tento dokument. Pokud se provozní příručka nevyžaduje, výcvikové programy budou obsahem samostatného dokumentu.

- (b) Při zpracování výcvikových programů musí být rovněž vzaty v úvahu všechny příslušné (relevantní) prvky, definované v povinné části OSD (Operational Suitability Data), která jsou stanovena v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012.

2.3 Monitorování přesnosti dodržování přidělené letové hladiny

- (a) Provozovatel, kterému ÚCL ČR udělil schválení pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM se musí následně zúčastnit požadovaného programu ověřování / monitorování přesnosti dodržování přidělené letové hladiny (height keeping verification / monitoring programme), které provádí příslušná EUR oblastní monitorovací agentura (Regional Monitoring Agency – RMA).

Provozovatel je povinen se seznámit s podrobnými informacemi na webu:
<http://www.eurocontrol.int/eur-rma>

- (b) V souladu s požadavkem ustanovení SPA.RVSM.105 resp. AMC1 SPA.RVSM.105 písmeno (g), provozovatel stanoví plán účasti v jakémkoli použitelném ověřovacím/monitorovacím programu, který je přijatelný pro ÚCL ČR. Tento plán by měl obsahovat, jako minimum, kontrolní vzorek provozovateli flotily pro monitorování nezávislým systémem monitorování přidělené výšky RMA v souladu s pokyny, které jsou uvedeny na výše uvedené webové adrese a zejména na webu:

<http://www.eurocontrol.int/articles/rvsm-monitoring-requirements>

Tento plán účasti v ověřovacím / monitorovacím programu se doporučuje předložit ÚCL ČR k akceptaci již v rámci podání žádosti o udělení specifického schválení pro provoz ve vzdušném prostoru RVSM, nebo dodatečně po obdržení uděleného schválení pro provoz RVSM.

- (c) Podmínkou pro zapojení do požadovaného výše uvedeného ověřovacího / monitorovacího programu je vyplnění a zaslání na EUR RMA formuláře o kontaktních údajích **FORM F1**, v souladu s pokyny, které jsou publikovány na webu:

<http://www.eurocontrol.int/articles/library>

V kopii zaslat vyplněný formulář FORM F1 na ÚCL ČR na adresu: slp_old@caa.cz

Pozn.: RMA poskytuje konkrétní naměřené hodnoty pouze úřadům, v našem případě ÚCL ČR. Nicméně výsledky provedeného ověřování/monitorování jsou k dispozici na webu:

<http://www.eurocontrol.int/articles/eur-rma-monitoring-results>

(3) Závěrečná ustanovení

- (a) Na základě uspokojivých výsledků vyhodnocení provozních postupů a výcvikových programů obdrží žadatel Oznámení o schválení provozních postupů a výcvikových programů na předepsaném formuláři.
- (b) Na základě tohoto Oznámení o schválení zařadí provozovatel CAT,NCC a SPO schválené provozní postupy a výcvikové programy do příslušných částí provozní příručky jako řádnou revizi, nebo mohou mít formu samostatné přílohy v souladu s GM1 ORO.GEN.200(a)(5).
- (c) Provozovatel NCO a neobchodního SPO s jinými než složitými letadly, kdy se provozní příručka nevyžaduje, bude mít postupy zpracované formou samostatného dokumentu, který musí být na palubě letadla při provádění letů.
- (d) Po ukončení výcviku provozního personálu zašle provozovatel kopie záznamů o výcviku pilotů na výše uvedenou adresu v ustanovení 2.1 (a), nebo krátkou cestou na e-mailovou adresu ředitele odboru OLD ÚCL ČR slp_old@caa.cz.
- (e) Na základě předložených záznamů o výcviku udělí následně ÚCL ČR konečné schválení formou zapsání specifického schválení pro provoz RVSM do provozní specifikace k AOC.
- (f) V případě NCC, NCO a SPO udělí následně ÚCL ČR konečné schválení formou zapsání specifického schválení pro provoz RVSM do formuláře Seznam specifických schválení dle „Annex II-Part-ARO-Appendix V“.
- (g) Následně musí tyto provozovatele v případě získání prvního schválení RVSM, kromě provozovatelů NCO a provozovatelů v neobchodním SPO s jinými než složitými letadly, podat na ÚCL ČR změněné Prohlášení (Declaration) v souladu s požadavkem ORO.DEC.100.
Udělené schválení se vztahuje pouze na konkrétní letouny dle poznávací značky.
- (h) V souladu s AMC2 ARO.OPS.200 – Postupy pro specifická schválení, může ÚCL ČR vyžadovat provedení předváděcího letu (demonstration flight) za účasti pověřeného inspektora ÚCL ČR za účelem ověření, že všechny příslušné RVSM provozní postupy jsou efektivně a správně aplikovány.
- (i) V případě, že provozovatel žádá o změnu již uděleného schválení, která nemá vliv na zápis provedený v PS k AOC, ÚCL vydá Rozhodnutí o změně již uděleného schválení. Změna začne platit od data platnosti rozhodnutí. V tomto případě se žádost o změnu PS k AOC nepodává.